7de Jaargang — Curaçao den 20n September 1890. — N° 351

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un annucio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

Ter Gedachtenis.

De laatste berichten, die van de Bovenwindsche eilanden tot ons kwamen, bevatten de droevige tijding van het overlijden van een der oudste en geachtste priesters, die zich in onze kolonie aan het missieleven wijden. De ZeerEerwaarde heer Ph. J. Th. Kock is den 19 Augustus in den ouderdom van 61 jaren op het eiland Saba in den Heer gestorven. Dankbaarheid gebiedt ons, het leven en werken van dezen verdienstelijken missionaris, zij het ook in weinige regelen, te herdenken.

Philippus Joseph Thomas Kock werd in het jaar 1829 te Ostende in België geboren. Zijn vader, kapitein bij het nederlansch Leger, voerde hem bij zijn overgang in het indische Leger nog zeer jong met zijne moeder naar Indië mede: hij eindigde echter, na een eervolle decoratie verworven te hebben, zijn verdienstelijken loopbaan spoedig daarna en liet, toen de dood hem wegrukte, zijn beminde echtgenoote in diepe droefheid met den kleinen Philippus achter. De weduwe keerde naar Nederland terug en wijdde zich geheel aan de opvoeding van haar geliefden zoon, die toen ongeveer zes jaren telde.

De knaap groeide voorspoedig tot een godsdienstig jongeling op, en bleek weldra menig benijdbaar talent te bezitten. Vooral toonde hij een voortreffelijken aanleg tot teekenen en boetseeren, die voorzeker beter tot zijn recht zou gekomen zijn, hadden de omstandigheden hem niet gedwongen zich op het vervaardigen van ornamenten van stukadoorswerk toe te leggen, iets wat hem echter in zijn later leven, in de kerken der missie, die hij bediende, niet weinig te stade kwam.

Op vijftienjarigen leeftijd ongeveer kwam hij in kennis met den ZEW. Heer P. Cuselijn, die, ingenomen met den uitstekenden aanleg van den onbedorven jongeling, maar tevens de gevaren inziende, die hij in de wereld liep, hem overhaalde zijn vak vaarwel te zeggen en zich op de studie toe te leggen, ter voorbereiding tot den geestelijken stand. Philip gaf gehoor aan den raad van den wijzen priester: begon zich toe te leggen op de studie der latijnsche taal te Zutfen en zette die verder voort te Culenborg, waar hij de studiegenoot werd van Petrus Van Ewijk, die nu ruim vier jaren geleden als bisschop van Curaçao in ons midden overleed.

Langzamerhand begon in hem de zucht naar het missieleven te ontwaken. Nederland, — zoo dacht hij — dikwerf — mag zich in het bezit van zoo groot een aantal priesters verheugen, en ginds in ververwijderde streken staat 's Heeren wijngaard ledig, terwijl de arbeid zoo overvloedig is. Deze gedachte maakte iederen dag dieperen indruk op hem. Hij won raad in en vernam, dat er te Curaçao gelegenheid bestond om de studiën voort te zetten en priester te worden. Zijn besluit was genomen. Hij zeide zijn teergeliefde moeder vaarwel en vertrok naar Curaçao, waar hij met nog twee andere studenten de heeren de Vries en van Blareum († 1881) den 6 Juni 1849 aanlandde. Onder de leiding van Mgr. Niewindt z. g. genoot hij op het toenmalig seminarie te Barber zijn theologische opleiding en ontving den 18 December 1852 de heilige priesterwijding. Onmiddelijk daarna werd hij als kapellaan naar het eiland Bonaire gezonden, alwaar hij werkzaam was tot 1858, toen hij benoemd werd tot pastoor van Saba, dat hij als de tweede pastoor van dit eiland betrad.

Het zag er op Saba bij de komst van pastoor Kock nog ellendig uit met den katholieken godsdienst. Een handvol katholieken vond gemakkelijk een plaats in een gewoon huis, waar zij samen kwamen, om de heilige Geheimen te vieren. Zelfs een kerkje bezat Saba nog niet. Die echter weinig jaren daarna de rotsen van Saba voorbijzeilden, zagen op vijftien à zestienhonderd voet boven de oppervlakte der zee een nederig maar doelmatig kerkgebouw met vriendelijk pastorie verrijzen en de Bottom, 800 voet lager, verrijkt met een fraaie kapel, toegewijd aan het H. Hart. Dat had pastoor Kock in korten tijd tot stand gebracht: een arbeid, waar dikwerf vele jaren van hun kostbaren tijd en niet zelden het leven van onze missionarissen mêe heengaan. Ook voor katholiek onderwijs zorgde hij, zoover de ongunstige omstandigheden het toelieten. Na veel hoofdbrekens slaagde hij er in op meerdere plaatsen brave onderwijzeressen te bekomen die den kinderen, op wie al zijn hoop was gebouwd, een katholieke opleiding konden geven.

Drie en twintig jaren lang arbeidde pastoor Kock op Saba, geheel alleen en immer met onbezweken ijver en mocht hij bij zijn komst aldaar nauwelijks zestig katholieken aantreffen, bij zijn vertrek naar St. Eustatius had hij den troost er honderden na te laten, die thans hun geliefde Father betreuren.

Na zulk een langdurigen en afmattenden arbeid begonnen zijn krachten te kort te schieten. De tijd kwam, dat hij de beide staties niet langer bedienen kon. Hij werd overgeplaatst naar St. Eustatius, waar hij nog ruim twee jaren in beperkter kring arbeidde, om, naar eervol ontslag, naar zijn geliefd Saba terug te keeren. Hier bracht hij zijn laatste [illegible] dagen door, waarin het God behaagde zijn dienaar door zoo zwaar lijden te beproeven. Hier gaf hij den 19 Augustus zijn schoone ziel, door het lijden gelouterd, in de armen van zijn beminden Father Mulder aan zijn Schepper weer.

Pastoor Kock was een priester-missionaris van hooge deugd van een heiligen levenswandel. Al het aardsche als *niets* achtende, schonk hij al weg, wat hij bezat, en leefde hij alleen voor God en zijn volk, daarom was hij bemind door God en de menschen, voor wie hij alles trachtte te zijn. *Bonaire* getuige het, hoe hij daar gearbeid, hoe hij zich daar bloot heeft gesteld ten tijde der cholera in 1856. Bijgestaan door den ZEW. Heer Schoonen z. g., bracht hij hulp naar lichaam en ziel overal waar lijden was. Nacht en dag vond men hem aan de sponde der lijders aan het ziekbed van zijn pastoor, de ZEW. P. Basilius z. g., die eveneens door de besmettelijke ziekte werd aangetast. Hoe kort zijn verblijf daar ook was, het was zóó zegenrijk dat daar nu zijn naam nog in dankbare herinnering is. De bergen van *Saba* met hun gevaarlijke voetpaden zullen het blijven verkondigen, hoe hij jaren lang, met veel bezwaren, maar met immer jeugdigen moed, opklom en afdaalde, om op Zon- en Feestdagen in beide kerken het H. Misoffer op te dragen en andere priesterlijke bedieningen uit te oefenen. Ook het eiland *St. Thomas* legt getuigenis af hoe pastoor Kock ijverde voor de eer der H. Kerk: hoe hij daar de verhitte gemoederen tot bedaren wist te brengen en de katholieken weder deed treden in het rechte spoor, [illegible] daar wordt na 30 jaren nog de naam van Father Kock geprezen. Inderdaad, over dezen priester gaat het woord van de H. Schrift in vervulling: *De eilanden zullen zijn lof verkondigen.*

Een heerlijke kroon zal God zijn trouwen dienaar [illegible] reid hebben. Intusschen, wij [illegible] besmet daar binnen gaat, zij zijn ziel in de gebeden onzer lezers aanbevolen.

Domela Nieuwenhuis

Het *Handelsblad* schrijft:

Le Temps, — een blad dat tijdens de Commune zoowel als daarvoor en daarna zich steeds het tegenovergestelde van revolutionair getoond heeft — acht het geschikt, den heer Domela Nieuwenhuis te verheerlijken, die in Nederland de mannen van de Commune tot model stelt en de moordenaars van Chicago als martelaars eert!

Indien het blad zijn aandacht beperkte tot de Fransche revolutionairen en hen idealiseerde, dan ware het wel zoo goed!

Een medewerker van het blad heeft den heer Domela Nieuwenhuis in 's-Gravenhage bezocht en van hem alle inlichtingen omtrent den heer Domela Nieuwenhuis ontvangen.

FEUILLETON.

E manoe invisible.

UN CUENTA DI TEMPOE DI GUERRA DI NAPOLEÓN NA SPANJA.

Continuación i conclusión.

E officier di caballeria a tira un vista scherpi i desconfiá riba e paisano, i duranti largoe ratoe él a sigui camna coe su cabai banda dje garosji. E Spanjó no a movè su curpa, ma fihamente él a keda ta mira e officier, manera un hende koe ta spera continuación di un discurso.

Después di dos ó tres minuut, él a coeminsa lamanta poco poco i ketoe ta mira over dje garosji. Na e posición ayí casi él por a foela cabai dje officier. Un cuchieuw grandi a lombrá den su manoe drechi koe él a hiza riba, i pa un momentoe él a keda inmóvil manera un estatua, coe sola diferencia, koe un alegría salvahe tabata brijá den su fisonomía.

Visiblemente su manoe no tabata tembla; un seconde mas ainda i su cuchieuw lo a corta hiloe di vida dje officier.

Pero di repente e luitenant a spoor su cabai coeri bai cerca e koprá camná na cabez di su soldánan i él dici coe n'éle:

"— ¿ Kiko bo ta corda, lo mi por confiá e homber ayí den garosji ?"

"— Nos general ta apreciéle masjá, él a bisa koe diferente bè él a dispenséle servicio di importancia. Nos pober luitenant Larose tabatin un confianza ilimitada den dj' éle."

E officier a bolbe bira bai cerca e garosji.

"— Amigoe," él dici coe e Spanjó: "si ta cos mi aceptá bo proposición pa nos bai coge e gueriljanan sin berguenza, ¿ta com aleeuw nos tin di bai i ta di ki modi bo kier hiba nos? Lo no por ta droemí manera bo ta ayí den garosji."

E Spanjó a keda reflexioná un momentoe i caba él a responde.

"— Algún mijl podiser, ma camina ta bon. Pa mi, larga un di bo hendenan baha doena su cabai. Mi herida no ta asina grave i lo mi percura pa mi no cai."

"— Ta bon," e officier a responde."

"Ma awor nos tin años un cos di reglá coe otro. Tin mil franc poné riba cabez dje "*invisible*." Esai lo bo haya si bo cogéle, ma bo tin di doena mi hustamente mitar afó. Si bo no kier drenta e convenio ayí coe mi, anto bo por bien bai buskéle bo sô, ó bira bai Pora, camina nan lo fusila bo quizás, pa motiboe koe bo ta la culpa di morto dje luitenant Larose y su hendenan."

"— Aceptá," e moestradó di camina a contestá. "Conta coe mi: ki recompensa koe mi haya, mitar ta di bo."

"— Ainda tin más cos," e officier dici; "sorto di hende manera boso, mi no ta confiá nan sino den mi vista, i pa esai lo mi toema bon precaución, esta pa bo no hungá mi un mala partida den oscuridad; na di más minima apariencia di traición, bo por conta koe mi ta fluit bo un bala."

E Spanjó no a responde riba e amenaza ayí, ni él no a haci ningún observación, ora nan a ponéle riba cabai i koe nan a mara un di su braza coe un cabuya, i doena un dje dragondernan balente tene e otro punta. E officier a pasa coe su cabai na manoe robés dje moestradó di camina, i sacandoe su pistoolnan moestréle atrobé, él a doena su hendenan parool (contersein) i dj'ayi nan a cogé camina.

Ni un strea tabatin na firmamento, ora e dragondernan, después di dos ora di camina, a yega na pia di un ceroe chikitoe coe un subimentoe nada fatigoso pa e cabainan. Nan a bolbe gasta casi dos ora di tempoe atrobe, promer nan a gana riba. E officier a coeminsa perde paciencia.

"— ¿ Ta hinter awe nochi bo tin idea di pone nos subi ?," el a puntra e Spanjó toer desconfiá; "ó por tá koe bo no por mantene bo palabra, ó koe bo tin miedoe di cumpliéle ?"

"— Nó, Senjor," e bomber a respondéle coe un voz abao. "Al contrario, nos ta cerca di yega camina mi ta sigur di haya, loke mi ta busca. Manda bo hendenan keda ketoe i pone nan toer na un careda, esta pa nan ta clâ pa renne nan cabai ora momentoe yega di nos cercá e enemigoe. Comandá lo ke mi a caba di bisa bo, pasobra si e guerriljanan holé noema koe nos ta aki banda, nan ta capaz di salba bai den oscuridad."

Animá coe esperanza di un resultado lihé i feliz dje expedición, e officier a ordena lo ke e moestradó di camina á biséle. Nan tabata awor riba e ceroe. Tan igual i tan cubrí coe yerba camina ayí riba tabata, koe bo no por a tende ni pia dje cabainan.

De *Temps* zegt o. a. het volgende: M. Domela Nieuwenhuis m'a dit que son livre d'initiation a été l' Évangile. „J'y ai vu toujours beaucoup de socialisme." Mais ce socialisme évangélique, professé par lui, pendant deux ans, dans son église, n'était q'une première étape qu' il devait bientôt franchir. Il lut nos socialistes français.

Dit is de climax! Eerst de Bijbel. Toen de Fransche socialisten. Geen wonder dat de ernstige, de gematigde *Temps* jubelt!

C'est alors qu'il commença cette longue campagne de propagande, passionnément poursuivie à travers toutes les provinces, soulevant de sa parole les populations ouvrières depuis si longtemps engourdies. Autour de lui, un parti se créait: il fondait son journal, le *Recht voor allen*— le *Droit pour tous*— et, de conviction scrupuleuse, il consacrait toute sa fortune, logiquement, au triomphe de la cause à laquelle il s'était voué.

Met de mededeeling betreffende de *consécration de toute sa fortune* (hoe *logique* ook) heeft het geachte lid voor Schoterland, indien wij den heer Croll mogen gelooven, zich echter aan eenige beminnelijke overdrijving schuldig gemaakt.

De verdere mededeelingen zijn zeer welwillend ook een weinig gekleurd en geflatteerd:

Il ne manquait à Domela Nieuwenhuis que les persécutions: elles ne devaient point tarder. Un article du *Recht voor allen* le fit comparaitre devant la justice royale qui le condamna a un an de prison. Il y subit des traitements odieux. Cet homme de haute culture intellectuelle dont on pouvait ne pas partager les opinions, mais dont il fallait bien proclamer l'impeccable droiture de caractère, fut jeté, la tête et les joues rasées, une casaque de galérien sur les épaules, parmi les malfaiteurs vulgaires et soumis comme eux à d'immondes corvées. Redevenu libre, il parut grandi aux yeux de la foule, et continua, au milieu d'ovations délirantes, son oeuvre de propagande et d'action révolutionaire, tantôt haranguant du haut d'une barque les pêcheurs de la côte, tantôt discourant entre les parapets d'un pont, ou même sous la voûte d'une église, comme en cette curieuse paroisse de Sainte Anna-Parochie, où le conseil de fabrique ouvre lui-même l'escalier de la chaire aux orateurs socialistes.

Du pasteur d'autrefois, il ne reste plus rien en Domela Nieuwenhuis, sauf un peu d'allure résignée et douce.

Als men die beschrijving leest van den „galérien soumis à d'immondes corvées" waant men in Siberië te zijn! Hoe jammer dat de *Temps*, die in den vreemde lief heeft wat het blad in eigen land en stad nu juist niet bemint, geen vertaling geeft van een paar nummers van het blad, dat de edele apostel schrijft, als hij uitrust van zijn evangelie prediking en moede is van „het toespreken der visschers op het strand van het dek van een pink."

Dat moet zeer vermoeiend werk zijn! De beschrijving van het studeervertrek van den heer Domela Nieuwenhuis schijnt van zeer veel belang te wezen voor de Franschen.

Dans son cabinet de travail, orné à pleins murs d'illustrations révolutionnaires depuis les gravures de la Commune jusqu'aux portraits des délégués allemands au congrès d' union de Gotha, un détail frappe: une statuette blanche, toute droite parmi les paperasses du bureau. — le Christ, pris les bras étendus, dans un geste de prédication. Dans le petit salon rouge, ou l'hospitalité la plus cordiale m'est donnée, une tête de Christ encore, couronnée d' epines, et, au-dessus, une magnifique eau-forte du Munkaczy, *Jésus devant Pilate*.

C'est dans ce salon rouge, devant ce Christ de Munkaczy, auquel du reste Domela Nieuwenhuis ressemble singulièrement avec sa chevelure bouclée et sa courte barbe fleurie dans sa face ravagée enz. enz.

Weerzinwekkend is het poseeren van dezen volksmenner, — die soms zooeven een algemeene werkstaking uitschrijft en dan weer tegenbevel geeft — met „chevelure bouclée et courte barbe" à la Munkaczy, onder de gravure van *Chistus voor Pilatus* en onder het Christusbeeld.

Een ernstig man zou zich schamen, dus comedie te spelen met hoofdhaar en baard, om te gelijken op de beeltenissen van het hoogste ideaal van menschenliefde, van zelfopoffering, van heilige chariteit.

Hij zou het nalaten, ware het alleen om geen nodelooze ergenis te geven aan de honderdduizenden geloovige Christenen in ons land, die zulk poseeren, zulk comediespel verfoeien.

Door de brochure van den heer Croll hebben wij vernomen: dat de afgevaardigde voor Schoterland niets doet om te beletten, dat de volgelingen door die gezochte gelijkenis misleid worden.

„Het tegendeel geschiedt, gelijk ik hiervoren bewees," schrijft de heer Croll, die jaren lang met hem samenwerkte.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De Eerwaarde Zusters van Liefdadigheid, die op hun reis van Spanje naar Maracaibo, hier eenigen tijd vertoefd hebben, zijn Woensdag 17 September met de *Maracaibo* naar de plaats harer bestemming vertrokken, en hadden een vriendelijk aandenken achtergelaten in de volgende

„RECONOCIMIENTO"

"Cumplimos un deber, muy grato, por cierto, para nosotros, y de merecida justicia para aquellos á quienes va dirigida la presente manifestación, al rendir muy expresivas gracias á Su Señoria Ilustrísima el Obispo de esta Diócesis y á las respetables Hermanas de la Caridad — que en esta isla dan cumplimiento á la delicada misión á que están llamadas en la tierra — por la fraternal recogida que han brindado al gremio de Hermanas que de paso para Maracaibo, se detuvieron varios dias en esta antilla.

Sombra de hogar, demostraciones incesantes de la más fina complacencia, cuidados de todo género y á toda hora, y sobre todo sostenida buena voluntad é invariable cariño: ese ha sido el constante empeño de Su Señoria y de las Hermanas á quienes nos referimos.

No es á nuestro solo nombre, como comisionados para recibir á las viajeras Hermanas y acompañarlas á su destino, sino á nombre de estas, de los Pros. Dn. Domingo Lamolla y Dn. Francisco Parera, y finalmente á nombre de la ciudad de Maracaibo, que rendimos las gracias, al acto de dar nuestra despedida, pidiendo al cielo todo género de felicidades para corazones tan generosos.

Curazao, Setiembre 17 de 1890.

ANGEL URDANETA.
ALFREDO F. VARGAS.

Aanstaanden Maandag 22 September, zal in de parochie kerk de H. Anna door Z. D. H. Mgr. H. A. M. Joosten een pontificale Mis van Requiem worden opgedragen voor de zielerust van den Zeer Eerwaarden Heer JOSEPHUS PH. TH. KOCK, in leven Pastoor op Saba.

Bij Kon. besluit is benoemd tot lid van den koloniaien raad in de Colonie Curaçao, de heer J. E. van der Meulen jr. en bevorderd bij de landmacht in West-Indië: 1°. tot majoor der infanterie, commandant der troepen en van het garnizoen in Suriname, de kapt. der inf. A Conradi, van het garn. op Curaçao: 2°. tot kapt. der inf. de kapt. titulair J. H. Tennis, adjudant der troepen en van het garn. in Suriname, en zulks met ingang van den eersten der maand volgende op die, waarop gemeld besluit te zijner kennis zal worden gebracht.

Ten *Parkette* van den *Procureur Generaal* liggen ter beschikking van die daarop recht hebbenden: een *zilveren armband*, in het badbassin op het *Rif*, en een *koperen sleutje*, op straat, alhier gevonden.

De Ned. Paketschooner "Gouverneur van den Brandhof" zal den 22n dezer naar de eilanden St. Martin, St. Eustatius en Saba vertrekken.

De mails worden op den vertrekdag om 2 uur des namidags gesloten.

Van de Bovenwindsche eilanden vernemen wij, dat in alle kerken de uitvaarten voor de zielerust van den Z. E. W. Heer Jansen z. g. met veel deelneming zijn gevierd.

De nieuwe sleepboot, bestemd voor het bangerwerk en alhier onder toezicht van den havenmeester en loods P. DE GORTER gebouwd, is verleden Woensdag te water gelaten.

NEDERLAND.

De te Pyrmont vertoevende Nederlandsche kinderen hadden op den verjaardag van onze Koningin Hr Ms vader, den vorst van Waldeck-Pyrmont, een keurigen Oranjestrik met de letter E erin gewerkt aangeboden.

Blijkbaar door deze hulde getroffen, liet, naar aan de *N R. Ct.* geschreven wordt, de Vorst eenige dagen geleden namens zijn dochter prinses Elisabeth alle Nederlandsche kinderen te Pyrmont van den leeftijd van 10—13 jaar, uitnoodigen op een feestje op het vorstelijk slot. Na een prachtigen ruiker, versierd met de kleuren van Nederland en Waldeck, der Prinses te hebben aangeboden, werden allen onthaald, terwijl de Vorst hen daarna rondleidde door den slottuin.

Nadat de jongens hun vaardigheid in het springen enz. hadden vertoond, werd een tombola gehouden, en na twee en een half uur prettig te hebben doorgebracht, keerden allen recht voldaan naar hunne ouders terug.

—Te Nieuwediep had op zeer korten afstand van de haven Vrijdag 22 Aug. een droevig ongeluk plaats. Een der sloepen van het oorlogsstoomschip „Van Galen," gecommandeerd door den luit. ter zee 2e klasse J. M. Zwanenbeek Paw en met zes marinematrozen bemand, welke ter reede zeilende was om de bemanning te oefenen tegen den op 30 Aug. aldaar te houden zeilwedstrijd, sloeg vóór de haven door een rukwind om. De geheele bemanning geraakte te water, doch vier der matrozen wisten zich spoedig op den bodem van het omgeslagen vaartuig te werken, terwijl een vijfde zich zoolang drijvende hield tot er hulp opdaagde. Deze werd verleend door den heer T. H. P. Bakker, luit.-kwartiermeester der mariniers die zich met zijn sloep in de onmiddelijke nabijheid bevond.

De commandant van het vaartuig en een der matrozen (de matroos 2e kl. Nieuwenhuis) zonken voor aller oogen in de diepte weg, voor men iets te hunner hulp kon aanwenden.

De pogingen die werden aangewend om de lijken der beide verongelukten te vinden, bleven tot heden vruchteloos. Beiden zijn ongehuwd.

— Ter gelegenheid van den verjaardag van keizer Frans Jozef van Oostenrijk-Hongarije, celebreerde de te Scheveningen verblijfhoudende aartsbisschop van Hongarije, Mgr. van Erlau, bijgestaan door zijn Secretaris, eene pontificale H. Mis in de Katholieke kerk aldaar. Tal van Oostenrijksche familien woonde de H. Offerande bij.

— Men deelt mede, dat keizer Wilhelm heeft te kennen gegeven, dat het hem aangenaam zou zijn, een bezoek te brengen aan onzen Koning en ons land. De koning moet daarop geantwoord hebben, dat, hoe aangenaam het hem ook zou geweest zijn, den Keizer te ontvangen, zijn gezondheidstoestand niet van dien aard is, om zich te verplaatsen.

— Bij koninklijk besluit is de organisatie van het wapen der infanterie uitgebreid met 9 hoofdofficieren en 9 kapiteins. Vier van deze hoofdofficieren zullen den rang hebben van luitenant-kolonel en 5 dien van majoor.

— Naar het *Dagblad* verneemt, zijn de overzichten van de in andere Rijken en Staten bestaande bepalingen betreffende legervorming en legerorganisatie — welke overzichten aan het departement van oorlog bewerkt worden — samengesteld, ten einde aan ieder der leden van de beide Kamers een exemplaar daarvan te kunnen doen toekomen.

— Door den ZEw. hr. Schleyer zijn thans benoemd in volapük, als: examinators 30, professors 162, correspondenten 126, hoofdonderwijzers 400, onderwijzers 1331 personen uit alle landen der aarde. — De algemeene Nederlandsche wereldtaalvereeniging „Balif mekom valiidi" (Eendracht maakt macht), telt thans bijna 2500 leden, en neemt dagelijks in sterkte toe.

BUITENLAND.

Italie.—Men leest in het liberale blad van Pisa, de *Elettrico*, het volgende: „Het bericht van een diefstal of een moord te Rome, verbaast voortaan niemand meer. Wij zijn gewoon dergelijke voorvallen, vroeger zeer zeldzaam, als ons dagelijksch brood te beschouwen, en de dag zal spoedig komen, waarop de bewondering zijner tijdgenooten den burger, die geen bezoek van dieven ontvangen heeft, op zijn minst tot raadslid zal verheffen. Rome wordt niet overweldigd door Vandalen, Gothen of Hunnen, maar door dieven."

Frankrijk. — De Italiaansche gezant te Parijs heeft den Franschen minister van buitenlandsche zaken een Memorie overhandigd betreffende het oprichten van een vaste internationale gezondheidscommissie, die aan de grenzen van Tunis en Perzie zoomede te Suez en te Babel-Mandeb haar zetel zal hebben om maatregelen te nemen tegen het voortdringen der cholera. — De cholera in Arabië vermindert steeds. Te Mekka en Djeddah is het aantal

---

"—¡*Los [illegible]!*" (mi ta mira nan), e Spanjó di [illegible] coe un voz ronca. "*Los veo!* ata un nomber ta camna bai bini; ta nan schildwacht."

"—Bo mester tin wowo di poesji," e officier francés a respondéle. "Ta asina malditoe scur, koe apenas mi por distingui cabez di mi cabai."

"—¡ Ata nan ayí, ayí!" e Spanjó a grita. "Comandá bo hendenan di renne nan cabai, sino e gueriljanan ta scapa bai atrobe."

—"*Au galop!* (larga frena bai) e francés a grita, sacandoe su spada.

E dragondernan a claba nan cabai coe spoor, i casi e animalnan a coeminsá ta boela lugar di corré. Sin embargo nan no a avanzá ni cien paso di distancia, koe di golpi boroto di pía dje cabainan a stop, y un gritoe di desesperación koe a ser distintamente contestá abao ayá pa un carcahada di alegría, a yena aire den e anochi scur ayí. Un instante despues silencio di más profundo tabata reiná.

Su manece, habitantenan dje stad chikita Benevent, riba indicación di algún boer, a sali na grupo bai contemplá e escena horrorosa. Den un precipicio di algún cien pía haltoe, tabatin 30 dragonder coe nan cabai, mayor parti di nan morto i horriblemente heridá. Den di nan tabatín un homber bisti di paisano; aunke morto també, ma ainda su dedenan stijf tabata choca un officier francés koe probablemente él a coge tene den su ansia di morto. E paisano a ser reconocé como un habitante di un puebleci-to vecino. Su nomber tabata Estevan Lanz.

E dos tres dragonder koe ainda a keda biboe, a ser hibá na e guarnición francés di mas acerca. Ayí nan a conta, koe nan a sali pa bai coge e gueriljanan, i koe ora nan a renne nan cabai, creyendo di bai caba coe nan, e moestradó di camina a haci nan toer cai den un precipicio tan funesto pa nan toer.

Comandante dje guarnición francés a manda un compañía bai saca e desgraciadonan, i cadavernan di Pisani, officier dje dragondernan, di Estevan Lanz i dje 23 otronan, a ser derá huntoe den un boeracoe grandi. Te awé ainda e precipicio tras di Benevent ta carga nomber di "*Salto de los franceses*" (boelamento di francesnan), como recuerdo dje triste suceso.

Fó dje día ayí Cataluña no a tende nunca mas nada dje "*invisible.*"

FIN.

sterfgevallen per dag, dat pas eenige weken geleden tot 120 liep, weder tot 10 en 9 verminderd. Op het eiland Tor, waar de terugkeerende pelgrims eenigen tijd in quarantaine moeten blijven, zijn gedurende de laatste dagen 48 pelgrims aan de ziekte overleden. In het geheel bevinden zich 4000 pelgrims op het eiland.

— De Parijsche *Figaro* heeft een serie van artikelen geopend, waarin „het Boulangisme achter de schermen" wordt behandeld. In het eerste artikel worden weliswaar nog geenerlei eigenlijke „onthullingen" aangetroffen, maar wordt toch reeds geconstateerd, dat Boulanger-zelf het grootste beletsel was voor het welslagen zijner avontuurlijke politiek. Te vergeefs smeekten zijn vrienden hem, bij elke gunstige gelegenheid, toch eindelijk eens zijn slag te slaan. In fatalistisch zelfvertrouwen op de zoogenaamde voorspellingen van een kaartlegster, bleef hij maar steeds volharden in zijn gemakkelijke afwachting, zonder zijn loszinnige genietigen van het oogenblik vaarwel te kunnen zeggen. Zelfs bij het grootste succes zijner verkiezing te Parijs, op den gedenkwaardigen 27n Januari, kon het Boulangistisch comité hem tot geen enkele doortastende daad bewegen. Evenals vooraf Naguet te vergeefs getracht had, hem tot een *coup d'état* over te halen, zag ook thans het Comité zich teleurgesteld. En van toen begrepen velen zijner intieme aanhangers, dat met den man niets te beginnen viel. In stede echter van zich af te wenden van den nietswaardigen *vireur*, werden zij van *dupes* nu zelven *dupeurs*.

— Baron Mohrenheim, gezant van Rusland, heeft dezer dagen aan president Carnot te Fontainebleau, de St. Andreas-orde in briljanten overhandigd. Dit is een blijk, dat het bezoek van keizer Wilhelm niets veranderd heeft aan de betrekkingen tusschen Rusland en Frankrijk.

— Kardinaal Lavigerie heeft opnieuw, in het belang der menschelijkheid en der christelijke beschaving zijne diocesen in Afrika verlaten en is te Parijs aangekomen, om voorbereidingen te maken voor het op 22 September te openen congres tegen de Slavernij, dat onder zijn voorzitterschap zal gehouden worden.

— De Republikeinsche gemeenteraad van Hâvre besloot, de Regeering te verzoeken, om tegen de Paters Dominicanen aldaar, welke pas weder in het rechtmatig bezit der hun ontnomen goederen zijn teruggekeerd, een nieuw verbanningsdecreet uit te vaardigen. Het verzoekschrift is ter zijde gelegd.

Belgie. — Op het kerkhof te Evere werd het gedenkteeken ter nagedachtenis van de te Waterloo gevallen en in België begraven Engelsche soldaten onthuld. De hertog van Cambridge, de lord-major van Londen, het personeel van het Engelsche gezantschap, de leden van den gemeenteraad van Brussel, de meeste aldaar gevestigde Engelschen en een aantal Belgen woonden de plechtigheid bij, die ondanks het zeer ongunstige weder, een indrukwekkend karakter had. Er werden verscheidene redevoeringen gehouden en de hertog van Cambridge droeg het monument op aan de hoede der stad Brussel.

— Het gekomen te Luik bijeengekomen katholieke Congres voor de belangen van den arbeid en sociale kwestie, heeft ook dit jaar een schoon verloop gehad. Het geheele Belgische Episcopaat luisterde de vergadering met zijne tegenwoordigheid op, alsmede waren aanwezig zijn de Kardinaal-bisschop Mermillod van Lausanne en de Bisschoppen van Montpellier, Grenoble, Salford, Trier en de wijbisschop Troter van Keulen. De Kardinaal-aartsbisschop Manning kon, wegens zijn hoogen ouderdom, niet persoonlijk verschijnen, maar heeft zich officieel laten vertegenwoordigen, om zijne hooge belangstelling in de gewichtige werkzaamheden van dit Congres openlijk te toonen.

Uit alle landen kwamen er mannen van naam en gezag om deel te nemen aan de werkzaamheden van het Congres: uit Frankrijk, graaf de Mun, markiez de la Four du Pin en Urbain Guérin; uit Duitschland, prins van Loevenstein, graaf Felix Loë, baron van Schorlemer, dr. Julius Bachem en pater Lehmkuhl; uit Oostenrijk, de graven Blome en Keufstein; uit Zwitserland, Decurtius; uit de Vereenigde Staten, professor Schroeder, van de hoogeschool van Washington; uit Spanje, M. Rodriguez de Capeda; uit Nederland, de heeren Westerwoudt, Borret, van Nispen tot Zevenaar en Jonkheer de la Court.

Op een zeer belangrijk punt, dat daar verhandeld werd, hopen wij terug te komen.

Duitschland. — Niet alleen in het aartsdiocees van Munchen, maar ook in de diocesen Eichsfät en Regensburg worden voortaan, bij besluit van den nieuwen minister van justitie, Von Müller, welke Lutz opvolgde, de oud-katholieken beschouwd als een op zich zelfstaande secte, zoodat van medegebruik der katholieke kerken en gestichten geene sprake meer kan zijn.

— De 37e Duitsche Katholiekendag te Koblenz is geopend. De stad is alsom met kransen en vlaggen gesierd. Het lokaal waar de algemeene openbare vergaderingen zullen gehouden worden, is geheel nieuw voor deze gelegenheid gebouwd. 't Is 71 meter lang, 26 breed en 16 hoog, terwijl aan de twee lengtezijde en aan eene korte zijde galerijen van 5 meter breedte zijn aangebracht. Achter de tribune verrijst een groote beeldengroep, voorstellende de H. Maagd met het kindje Jezus benevens den H. Castor (patroon van de twee hoofdparochiën) en St. Matthias (patroon van het bisdom van Trier), tusschen groen en bloemen, en verder de borstbeelden van paus Leo XIII en keizer Wilhelm II. Aan den voet der beeldengroep ontspringen twee fonteinen. Het gebouw, niet ver van den Rijn op de Schlossplatz tegenover het postkantoor gelegen, is gemakkelijk van het station en de landingsplaats der stoomboten te bereiken; het bevat 8000 zitplaatsen.

— Volgens het *Regensburger Morgenblatt* zal door eene deputatie der katholieke vereeniging te Regensburg aan den Katholiekendag verzocht worden, de volgende (38e) jaarlijksche vergadering te Regensburg te houden.

— Een later bericht meldt nog het volgende:

— De Duitsche Katholiekendag te Coblenz heeft zijne eigenlijke zittingen begonnen, nadat mgr. Korum, van Trier, een pontificale mis in de St. Castorkerk had opgedragen. In de eerste gesloten vergadering, welke door genoemden bisschop werd bijgewoond, werd o. a. een telegram aan den H. Vader gezonden. Aan dr. Windhorst, die juist eergisteren zijn naamdag vierde (St. Lodewijk) werd een reusachtige ruiker aangeboden. In den vroegen ochtend was hem ook reeds een aubade gebracht, want dr. Muller had Zondag-avond na Windhorst's toespraak in de voorbereidende vergadering alle aandacht op het feest der Kleine Excellentie gevestigd door den met groot gejuich begroeten uitroep: *morgen ist Ludwik.*

In de vergadering van Zondag avond had Windhorst zich op zijne gewone geestige wijze over het bekende Beiersche incident uitgelaten, hoewel zijn woord van groote gematigdheid getuigde. „Ik voor mij, zeide de eminente spreker o.a., „koester het grootste vertrouwen, dat de doorluchtige regent van dat land levendige belangstelling gevoelt voor de katholieke zaak en ik ben overtuigd, dat de ervaring het ons verder leeren zal, wanneer wij omtrent dit punt nog niet ingelicht waren. (Tusschenroepen). Ik bemerk, dat dit hier in twijfel getrokken wordt, Laten wij niet zoo spoedig oordeelen en vóór alles niet de posities prijs geven, welke wij innemen. Wij zijn dit jaar niet naar Munchen gegaan. Wij zullen er waarschijnlijk ook het komende jaar niet heengaan (hilariteit). Maar wij komen zeer zeker wel eenmaal te Munchen. (langdurige bijval.) Men roept mij toe: Zeer spoedig! Dit is een zeer vrome wensch; ik moet hem deelen, daar ik anders gevaar loop niet mee te komen. (groote hilariteit) Wij zullen ons hierover verder het hoofd niet breken, welke dwalingen en misverstanden de zaak ook moge hebben in 't leven geroepen.

Engeland. — Juist nu de Duitsche socialistenwet vervalt, overweegt de Engelsche Regeering krachtige buitengewone maatregelen tegen de socialisten, aan wie men de schuld geeft van de jongste oproeren in het Engelsche leger.

— Als opvolger van wijlen Kardinaal Newman, zal de keuze waarschijnlijk vallen op Mgr. Walsh, aartbisschop van Dublin.

— De werkstaking in Zuid-Wales is geëindigd met eene bijna geheele inwilliging van de eischen der werklieden. Ziehier de juiste regeling: De maatschappijen hebben thans toegestaan: 1. een werkdag van 10 uren en alle uren werk boven 10 uren als overwerk te betalen; 2. eene week van 60 uren, zoodat, indien in eene week minder dan 60 uren mocht gewerkt worden, de werkman toch zijn volle loon krijgt, vermeerderd met het loon van overwerk, dat op eenigen dag der week mocht hebben plaats gehad; maar de mannen zullen niet betaald worden voor den tijd, die verloren gaat ten gevolge van den maandelijkschen mijnwerkers-vacantiedag en ook niet voor tijd, die verloren gaat ten gevolge van werkstakingen bij ondernemingen, die met de spoorwegen verbonden zijn. Dit maakt, dat de werklieden voortaan tot de tegenstanders zullen behooren van de werkstakers in andere aanverwante industrieën. De maatschappijen, die eerst den secretaris der werklieden-vereeniging niet wilden erkennen, zijn geëindigd met hem op allerlei wijze eer te bewijzen. Er heerscht algemeene vreugde over het eindigen dezer lastige werkstaking. Deze werkstakingen hebben, naar men berekent, aan de beambten 3 millioen gl. van hun loon gekost.

— De Staatsschuld is blijkens een aan het parlement medegedeeld overzicht, van 1857 tot 1890 van 10,464,300,000 gulden verminderd tot 8,624,300,000 gl.; zijnde alzoo eene vermindering met 1,840,000,000 gulden in 33 jaren.

Rusland. — Over de laatste reis van Keizer Wilhelm naar Petersburg melden de bladen menige bijzonderheid. Te Reval aangekomen werd hij ontvangen door grootvorst Wladimir en de aldaar wonende Duitschers. De eerewacht werd gevormd door de St. Petersburgsche genadiers. De haven en het stationsgebouw waren prachtig versierd. De bevolking, welke in groote menigte was samengestroomd, juichte en jubelde luid. Te 20 uur werd per specialen trein de reis naar Narva ondernomen. Keizer Wilhelm werd aan het station begroet door den Czaar, den troonopvolger, verscheidene grootvorsten en talrijk gevolg. Men reed terstond naar de villa van Polontzeff, waar de Czarin den gast begroette, waarop het diner plaats had, gevolgd door vuurwerk en grootsche waterwerken. De Czaar stelde maandag bij het diner een heildronk in op den Duitsche Keizer en op den Keizer van Oostenrijk, naar aanleiding van diens gevierd verjaardag. Keizer Wilhelm dronk op het welzijn van den Czaar. Er werden 's avonds door zanggezelschappen uit Reval en Narva een aantal Duitsche liederen ten gehoore gebracht, waaronder het lied over het onophoudelijk reizen en trekken: „Das Wandren is des Müllers Lust," dat op verlangen des Duitschen Keizers, den reiziger bij uitnemendheid, herhaald werd. De Czaar was voortdurend met den kanselier Caprivi in gesprek.

Van Narva is czaar Alexander met zijn gast naar de legeroefeningen bij Kransnoje-Selo vertrokken. Terwijl de Keizers in het leger waren, ging de rijkskanselier Caprivi met den Duitschen gezant naar Petersburg, ten einde von Giers, den leider van Rusland's buitenlandsche staatkunde, een bezoek te brengen. De Russische minister maakte daar kennis met Bismarck's opvolger, met wien hij voortaan bij den politieken schaakwedstrijd in de 1e plaats te rekenen heeft.

Al die reizen hebben ten doel: het bewaren van den vrede. Toen Bismarck nog aan het roer was, geloofde het Duitsche volk, dat hij, en hij alleen, een oorlog kon afwenden. De Keizer wenscht overal een dergelijk vertrouwen in te boezemen. Daartoe heeft hij Rusland noodig. Indien de Czaar rustig kan worden gehouden, is er niet de minste vrees voor het uitbreken van vijandelijkheden; maar als hij twist zoekt met Oostenrijk, Bulgarije of Turkije, dan zal vroeger of later Duitschland voor zijn bestaan moeten kampen.

— Het *J. de St. Pét.* zegt, dat het bezoek van keizer Wilhelm slechts kan strekken tot bevestiging der goede betrekking tusschen Duitschland en Rusland. De hartelijke ontvangst, die den Keizer ten deel valt, zal Z. M. en diens raadslieden versterken in het geloof, dat Rusland in vrede en vriendschap met het Duitsche volk wil leven; een gewichtig onderpand voor het behoud van den vrede.

— Czaar Alexander heeft beslist, dat alle recruten der infanterie en artillerie, van de jaren 1885, 1886 en 1887, onmiddelijk na de zomermanoeuvres naar huis zullen gezonden worden. Daardoor wordt het effectief van het leger aanmerkelijk verminderd, want door dit besluit wordt 1 jaar actieven dienst vrijgescholden aan de lichting van 1886 en 2 jaren aan die van 1887. Bovendien zullen, te beginnen met het aanst. jaar, de diensttijd voor de infanterie en de vesting artillerie van 5 tot 4 jaren worden verkort.

— De Czaar heeft den Keizer eene troika (Russische slede voor drie paarden) met een span prachtige goudvossen geschonken. Generaal Caprivi ontving de orde van den H. Andreas, eerste klasse; de andere heeren van het keizerlijk gevolg werden met mindere onderscheidingen vereerd.

De *Petersburger Zeitung* ziet in het verleenen van de St. Andreas-orde, de hoogste van Rusland, aan den Duitschen rijkskanselier Caprivi, een bewijs van den voortreffelijken indruk, dien deze heeft achtergelaten, zooals dan ook Caprivi zich heeft kunnen overtuigen van Rusland's ernstige begeerte om den vrede te bewaren. Het terrein voor een vreedzaam samenleven van de beide machtige naburige staten is mitslien blijkbaar voorbereid.

Turkije. — Te Moona (Armenië), heeft eene ware slachting onder de Christenen plaats gehad. De gouverneur heeft alle Kurden terug geroepen, welke in de bergen zijn verspreid.

Oostenrijk-Hongarije. — Een ernstig conflict is in den laatsten tijd ontstaan tusschen de Hongaarsche regeering en de geestelijkheid. Om de oorzaak hiervan goed te kunnen begrijpen, moet in herinnering worden gebracht, dat art. 54 der wet van 1888 aan de ouders, wanneer de een tot den kath. en de andere tot den protestantschen godsdienst behoort, de verplichtting oplegt, de jongens in het geloof van hun vader en de meisjes in dat hunner moeder te doen opvoeden. Daar deze wet alle sanctie miste, gebeurde het gewoonlijk, dat alle kinderen van eenzelfde familie hetzij in den kath., hetzij in den protestantschen godsdienst werden opgevoed. Eerst in 1878 werd de wet krachtiger doorgevoerd, en eene gevangenisstraf van hoogstens 2 maanden en 300 fl. boete tegen de delinquenten vastgesteld. Bovendien werd in het decreet van den minister van eeredienst, Tréfort, last gegeven, dat de priesters of dominé's, wien men een kind te doopen bracht, dat wettelijk tot een anderen godsdienst behoorde, dit niet op de doopregisters inschrijven en het moesten verwijzen naar den geestelijke, tot wiens geloof het volgens de wet moest behooren.

Natuurlijk hield de kath. geestelijkheid met dit decreet geen rekening; maar doopte en aanvaard-

de het alle kinderen, welke men haar bracht. De plicht gebood het en de rechters ontslogen voortdurend de priesters van alle rechtsvervolging onder opmerking, dat de toediening van het doopsel niet noodzakelijk (?) de opneming in een kerkgenootschap tengevolge had, zoodat de wet van '68 niet werd overtreden. Deze toestand duurde voort, totdat vóór korten tijd de nieuwe minister van eeredienst, graaf Czaky, ondanks het protest van den Hongaarschen primaat, kardinaal Simor, een decreet uitvaardigde, waarbij geördonneerd werd, dat de priester wel de kinderen, welke men verzoekt te doopen, het sacrament mag toedienen en het inschrijven; maar wanneer het kind volgens de wet protestantsch moet worden opgevoed, hiervan kennis moet geven aan den protestantschen geestelijke, welke het op zijne beurt moet inschrijven, en alleen het recht heeft de certificaten af te geven.

De geestelijkheid kan zich hiermede echter thans evenmin vereenigen als in 1879 en '86, en verschillende veroordeelingen zijn dan ook reeds uitgesproken. Het Hongaarsche Episcopaat heeft de zaak te Rome aanhangig gemaakt, en het lijdt geen twijfel, of de H. Stoel zal de houding der geestelijken bekrachtigen, die in overeenstemming met de leer der Kerk hebben gehandeld. Eene krachtige beweging is intusschen in Hongarije ontstaan, en naar men zegt, voelt minister Czaky zelf, dat hij te ver is gegaan.

Denemarken. In Denemarken hebben zich in den laatsten tijd tal van stemmen doen hooren, welke woorden van lof en bewondering over het Pausschap uitspraken.

Zoo heeft Otto Møller, een Deensch predikant ruiterlijk bekend, dat men al wat er nog christelijks in het lutheranisme is, uitsluitend aan het Pausdom te danken heeft.

De merkwaardigste getuigenis is echter de volgende bekentenis van een Lutherschen dominee in het blad *Folkes Statstidende* :

„Paus Leo XIII is een man, naar wiens woorden steeds met gretigheid en belangstelling wordt geluisterd. Hij kent zijn tijd en diens behoeften en weet heel goed, wat men in de tegenwoordige tijdsomstandigheden kan doen. Daarom worden de woorden des Pausen steeds met graagte aanhoord, niet alleen binnen de grenzen der katholieke Kerk, maar ook in de protestantsche landen. Waar zij doordringen, vinden zij een vruchtbaren grond, een duidelijke neiging naar de zending van Paus Leo XIII den godsdienst en de regeeringen, de godsvrucht en het sociale leven in overeenstemming te doen handelen."

Hetzelfde protestantsche blad de *Folkes Statstidende*, prijst in een ander artikel eveneens Leo XIII; het noemt hem den rechten man op de rechte plaats, die niet de omstandigheden, maar den Heer dient.

„Men begrijpt, voegt het Deensche blad er bij, dat de handelwijze van Leo XIII niet iederen kan bevallen. De dwepers en ieveraars willen die niet goedkeuren; maar de practische Christenen kunnen gemakkelijk de denkwijze des Pausen bijvallen, en, wat den tegenwoordigen Paus betreft, niet minder doen dan zich voor hem buigen en hem bewonderen."

Brazilie. In de Republiek Brazilie, waar verleden jaar keizer Pedro in een oogenblik van den troon gestooten werd, heeft zich thans onder het presidium van den aartsbisschop van Bahia, mgr. Macedo de Costa, eene katholieke partij geconstitueerd, die den strijd voor de vrijheden der Kerk zal opnemen, waarvoor genoemde Prelaat reeds eenmaal eene vierjarige gevangenisstraf heeft ondergaan.

Zwitserland. --Het geloof aan de historische waarheid der geschiedenis van Wilhelm Tell, dat al zoo lang door critische geschiedvorschers werd ondermijnd, is nu zelfs door een deel van Zwitserland geheel prijs gegeven. De regeering van het kanton Schweiz heeft gelast, dat Tell's geschiedenis niet meer vermeld mag worden in de boekjes, die in de openbare scholen worden gebruikt, omdat die verhalen niets dan verzinsels zijn, welke hun ontstaan danken aan eene Duitsche legende.

Spanje. — De Sultan van Marokko, op weg gegaan naar Tadla, is onverhoeds noodelijk getrokken, om de opstandelingen in den rug te vallen. Hij heeft slag geleverd en hun eene nederlaag toegebracht en 80 personen laten onthoofden. Des Sultans overwinning heeft eene groote uitwerking gehad op de stammen.

Egypte. — De Mahdi heeft aan al zijne Europeesche gevangenen vrijheid terug geschonken; deze zijn te Wadi Halfa aangekomen. Onder de gevangenen bevonden zich ook eenige liefdezusters.

— Een groote karavaan met 2800 dragers zal van Bagamoyo vertrekken, vergezeld van eenige Fransch-Algerijnsche priesters, welke naar Uganda gaan. Zij nemen eenen grooten voorraad wapenen en ammunitie mede voor de kath. zendingsstations.

Bulgarije. — Vorst Ferdinand is naar zijne hoofdstad teruggekeerd en daar met veel geestdrift ontvangen. In de residentie is in 's Vorsten afwezigheid, op feestelijke wijze de verjaardag herdacht van zijne eedsaflegging [14 Aug. 1888 te Tirnova.] Met voldoening kan hij op die jaren terugzien; want niet alleen is de orde en rust in het land gehandhaafd en heeft het zich economisch ontwikkeld maar het staat ook in de beste verhouding tot de Porte en met drie groote mogendheden. Het heeft zeer de aandacht getrokken en eenen uitnemenden indruk gemaakt, dat de Engelsche en Oostenrijksche zaakgelastigden zich voor het eerst officieel hebben doen inschrijven ten paleize op den verjaardag van 's Vorsten eedsaflegging.

NOTICIANAN DI CABEL.

Recibi dia 15 Setiembre.

Madrid. Nan ta bisa koe den masja concecho municipal diputadonan ta contra e candidatonan koe gobierno a presenta pa bini na consideracion den eleccionnan proxima.

Nobo ta circula koe den promer reunion di Cortes, gobierno lo propone amnistia pa delitonan politico.

Na Valencia tabatin tres casoe nobo di colera.

Solamente asuntonan administrativo tabata trata ayera den reunion di Concecho.

Nan ta anuncia koe trankilidad di mas completa ta reina na Melilla.

New York. — Nan ta kere koe e *bill* Mackenley lo ta poné na vigor den luna di Octubre; e nobo ayi a causa masja agitacion.

Paris. Nan ta signa koe Alemania, Austria i Italia a renova nan alianza pa cincoe anja.

Recibi dia 15 Setiembre.

Paris. — Nan ta anunciá koe ora e tratadonan comercial di Francia coe otro naciónnan ta bai caba, Senado lo saca un lei pa tihá un tarief general coe derechi di aumentele ora el ta kere conveniente.

Crecemei to atrobe di rio Danubio ta amenaza di causa grandi calamidad.

Madrid. — Oficialmente ta declará existencia di colera na Castilla.

Courantnan, partidario di Zorilla, ta masjá generoso coe Canovas, president di Concecho, i nan ta kere koe Martos ta inspiréle.

General Ezeta ta elihí president di San Salvador.

Recibi dia 16 Setiembre.

Paris. — Concecho general di Gironda a resolvé di pidi gobierno di kibra e lei contra importacion di carni di porco fo di Estados-Unidos.

Duquesa di Uzes ta reconoce koe él a yega di arreglá un entrevista den general Boulanger i conde di Paris.

Un courant ta sigurá koe toer e personan, koe *Figaró* a menciona nan nomber, a perde grandi respeto i estimacion.

Nan ta bisa koe Laguerre tin idea di abandona partido boulangista.

Madrid. — Den un reunión di socialistanan, koe tabata hibá coe toer orden, nan a resolvé di toema parti den eleccionnan di Madrid. Socialistanan di provincianan lo no misji aden.

Un grupo di soldá portugués coe ta pertenece na cordón Sanitario di Lisboa a atacá algun spanjó wardadó di bestia.

Fabre a bolbe Madrid. *El Imparcial* ta propone pa kita prohibicion di tariefnan di aduana.

Nan a aproba e proyecto di cabel spanjó na Antiljanan.

New York. — Segun noticianan koe a yega, cos ta poco borotá na algun provincia di República Argentina.

Nan ta bisa, koe Secretario di propiedadnan di nación a renvia ponemento na vigor dje tarifanan, pa te na luna di Febrero.

Agitacion revolucionaria ta continua na Suiza.

Recibi dia 17 Setiembre.

Paris. — Segun noticia recibi di Berna, e movimiento revolucionario ta continuá ainda na Tessin.

Madrid. Telegramonan di San Sebastian ta bisa koe la Reina Regente, den un entrevista coe Chinchilla, a pidiele algún informacion riba situacion economica di Cuba.

Den un discurso koe ministro di Husticia a haci na habrimentoe di Cortesnan, el a doena di conoce su intencion di trece algun modificacion den delitonan di prensa.

Sultan a manda 100 Moro na Melilla pa warda e stad.

Ya ta dos dia, koe palacio di Alhambra ta kima; perdidanan ta considerable.

New York. Escasez di placa riba plaza; placa ta contanta na pags halto.

Recibi anochi.

Paris. Rochefort ta nenga koe el a recibi 3000 franc di fondonan boulangista.

Alianza den Alemania, Austria i Italia ta alargá te 1895.

Cosecha di trigo na Francia ta calcula pa 2 miljon hectoliter menos koe anja pasá.

Joffrin, diputado di Sena, a mueri.

Lisboa. — Den Camaranan nan a trata e mocionnan pa aproba e contrato anglo-portugues, tocanti territorio africano. Pueblo koe ta contra e contrato ayi, a lamanta. Gabinete a presenta su demision.

Brasil. — Gobierno a triunfá den eleccionnan pa Asamblea nacional. Forma di gobierno republicana ta sigura.

Madrid. Concecho di Ministronan a aproba e proyecto di ministro di guerra pa introducí servicio obligatorio.

Pérdidanan ocasioná pa incendio den palacio di Alhambra ta evaluá na 50,000 fuerte. Gobierno tin idea di renova e palacio; su parti di más hermosa *a scapa di candela.*

Den 19 Augustus 1890, is op *Saba* (Nederlandsch-West Indië) voorzien van de H. Sacramenten, in den Heer overleden, in den ouderdom van 66 jaren, de WelEerwaarde Heer **Josephus Philiphus Thomas Kock**, rustend Priester, in leven gedurende 30 jaren Pastoor op *Saba* en *St. Eustatius*.

Curaçao, den 16 September 1890.

† H. JOOSTEN.

Bisschop van Marciana

Apostolisch Vicaris van Curaçao.

De ondergeteekende betuigt hierbij zijn oprechten dank voor de vele blijken van hartelijke deelneming door hem ontvangen bij het overlijden van zijn geliefden Broeder, den Zeer Eerwaarden Heer VINCENT **J. A. M. JANSEN**, in leven Pastoor te St. Willibrordo.

L. M. A. J. JANSEN.

R. K. Priester O. P.

PUBLIEKE VERKOOP.

De verkoop van GOUDEN en ZILVEREN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1 Januari 1888 tot 30 Juni 1888 onder N° 2550 X tot N° 3755 Y zal plaats hebben op Donderdag den 9 October a. s. en volgende dagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao 18 September 1890.

De Voorzitter.

M. P. CURIEL

ANUNCIO.

Bendementoe na tindisji di PRENDANAN koe ta placa fia riba nan na *Spaar- en Beleenbank*, esta foi 1 di Januari te 30 di Juni 1888 bao di N° 2550 X te N° 3755 Y lo tien lugar Diawebes dia 9 di October i dianan koe ta sigui.

Ta pidi donjonan di e prendanan pa bin paga nan interesatin di evita nan benementoe.

Corsouw, 18 September 1890.

President.

M. P. CURIEL.

Imprenta de la Libreria de A. BETHENCOURT E HIJOS, Curaçao.